# EVROPSKI PARLAMENT

*2004* *2009*

*Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve*
*Odbor za zunanje zadeve*

# PROGRAM

## Skupne javne predstavitve

## odborov LIBE in JURI

## o

## evropskem sodelovanju na področju civilnega prava – preživninska obveznost – razveza in prenehanje življenjske skupnosti

**v torek, 11. septembra 2007**

**10.00 – 12.30**
**15.00 – 18.30**

**stavba Paul-Henri Spaak (PHS) - sejna soba 5B001**

**Bruselj**

# DEL I

# PREŽIVNINSKE OBVEZNOSTI

## *UVOD*

V Evropski uniji trenutno ni enotnega, usklajenega sistema priznavanja in izvrševanja sodnih odločb v preživninskih zadevah. Že sklepi Evropskega sveta v Tampereju so zahtevali vpeljavo posebnih skupnih postopkovnih pravil, ki bi poenostavila in pospešila urejanje čezmejnih sporov o zadevah v zvezi s preživninskimi obveznostmi, ter odpravo prehodnih ukrepov, ki so v državi članici potrebni za priznavanje in izvrševanje sodne odločbe, izdane v drugi državi članici. Tudi program vzajemnega priznavanja v civilnih zadevah z dne 30. novembra 2000[1] zahteva odpravo postopka *exequator* v zadevah, povezanih s preživninskimi obveznostmi. Pomembnost tega programa je Evropski svet potrdil novembra 2004 s „haaškim programom" in kasneje s skupnim akcijskim načrtom, ki haaški program pretvarja v konkretna dejanja in kot eno od vprašanj omenja preživninske obveznosti. Zato je Komisija 15. decembra 2005 predstavila predlog uredbe o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju sodnih odločb ter sodelovanju v preživninskih zadevah.[2]

Glavni cilj predloga je odprava pravnih ovir, ki preprečujejo izterjavo preživnine od državljana, ki prebiva v drugi državi članici. Namen uredbe je hitra in (na splošno) brezplačna izterjava preživnine. Z vzpostavitvijo notranjega trga se je močno povečalo čezmejno gibanje oseb, s tem pa tudi težave, na katere morajo računati partnerji migrantov, zlasti v tistih novih državah članicah, kjer imajo državljani pravico do prostega pretoka oseb. Hkrati se po vsej Evropski uniji povečuje število razvez in prenehanj življenjske skupnosti.

Pri oblikovanju stališča Evropskega parlamenta o osnutku uredbe se pozorno spremlja delo haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu, njene določbe pa morajo biti v skladu z besedilom EU. Vendar pa poročevalci želijo poudariti, da po njihovem mnenju Evropska unija hkrati potrebuje svojo ureditev na tem področju. Glede na obseg problemov z izterjavo preživninskih obveznosti in težnji po njihovem povečevanju je jasno, da Evropska unija potrebuje mehanizem, ki bi ustrezno in učinkovito obravnaval te probleme v Evropski uniji.

Predlog ustreza dejanski potrebi sodobne družbe, in sicer izboljšanju položaja preživninskih upravičencev, ki so predvsem otroci. Naraščajoče število parov, ki se odločijo za prenehanje življenjske skupnosti, skupaj z naraščajočo mobilnostjo v Evropski uniji neizogibno pomeni vse več čezmejnih sporov glede preživninskih zahtevkov. Učinkovitejša izterjava preživnin bo torej številnim otrokom izboljšala razmere za življenje in izobraževanje. Predlog preživninskim upravičencem omogoča, da se s svojim zahtevkom obrnejo na pristojno sodišče. Po izdaji odločbe se sprejmejo ukrepi, s katerimi se zagotovi, da bodo odločbo v vseh državah članicah avtomatično priznali brez nadaljnjih formalnosti. Pri tem je zelo pomembno, da bodo sedaj preživninski upravičenci s pomočjo nove uredbe lahko uveljavljali državljanske pravice.

[1] UL C 12 z dne 15. januarja 2001.
[2] KOM(2005) 649 končno.

**10.00 – 10.25**
**OTVORITVENA SEJA**

**– Jean-Marie CAVADA**, predsednik Odbora Evropskega parlamenta za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (5 min.)

– **Genowefa GRABOWSKA,** poročevalka o preživninskih obveznostih (10 min.)

**– Diana WALLIS,** pripravljavka mnenja o preživninskih obveznostih (10 min.)

**10.25 – 11.35**
**PRVA SEJA**

**STANJE**

Namen prve seje je predstaviti sedanje stanje na področju preživninskih obveznosti s pravnega vidika. Obravnava vprašanja, kot so: Kakšen je namen predloga za uredbo o preživninskih obveznostih in katere so glavne določbe? Kako se osnutek uredbe povezuje z okvirom haaške konference, katere vzporednice obstajajo in v čem se razlikujeta?

***Pravni okvir***

Predstavitev **Karen VANDEKERCKHOVE,** predstavnice Evropske komisije, o ***najpomembnejših elementih predloga*** (10 min.)

Predstavitev **Paula GUERRE,** predsednika odbora Sveta za sodelovanje na področju civilnega prava (preživninske obveznosti), ***o stanju v Svetu in predvidenem razvoju*** (10 min.)

Predstavitev **Joaquina BAYA DELGADA,** pomočnika evropskega nadzornika za varstvo podatkov, o ***varstvu osebnih podatkov v zameno za informacije o preživninskih obveznostih*** (10 min.)

Predstavitev **profesorja Williama DUNCANA** s haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu o ***razvoju v okviru haaške konference*** (10 min.)

Predstavitev **profesorice Stefanie BARIATTI** z Univerze v Milanu ***o razmerju med predlogom o preživninskih obveznostih in delom, opravljenim v okviru haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu*** (10 min.)

*Razprava (20 min.)*

**11.35 – 12.30**

**DRUGA SEJA**

**DEJANSKO STANJE**

Druga seja se bo osredotočila na dejansko stanje glede preživninskih obveznosti. V veliko primerih preživninski zahtevki žal niso izvršeni. Osebe, ki bi morale plačevati preživnino, včasih storijo vse, da bi se izognile plačilu. Po drugi strani upravičenci pogosto živijo v zelo slabih razmerah in nimajo dovolj denarja za preživetje. Te probleme je še težje reševati, če dolžnik živi v tujini.

Predstavitev **Beate MIRSKA,** predstavnice poljske nevladne organizacije, ki se ukvarja s preživninskimi zahtevki ***o praktičnih težavah v zvezi s preživninskimi obveznostmi*** (10 min.)

Predstavitev **Anne SZUL-SZYWALA,** odvetnice, ki zastopa osebe s ***težavami pri izterjavi preživninskih obveznosti*** (10 min.)

Predstavitev **Andree WOELKEJA**, predstavnika pravnega združenja Anglije in Walesa, višjega člana združenja pravnih zastopnikov družinskega prava „Resolution“, London (10 min.)

*Razprava (25 min.)*

***12.30 – 15.00 Kosilo***

# DEL II

# RAZVEZA IN PRENEHANJE ŽIVLJENJSKE SKUPNOSTI

## *UVOD*

Zaradi vse večje mobilnosti državljanov znotraj Evropske unije se je povečalo število „mednarodnih” zakonskih zvez, v katerih so zakonci različnih narodnosti, živijo v različnih državah članicah ali v državi članici, katere državljani niso. Če se „mednarodni“ par odloči za razvezo, se lahko uporablja več zakonov.

Do sedaj so za „mednarodni“ par, ki se želi ločiti, veljala pravila o pristojnosti Uredbe (ES) št. 2201/2003 (poznane kot „Bruselj II(a)”), po kateri zakonci izbirajo med več različnimi merili o pristojnosti. Ko se postopki za razvezo sprožijo na sodišču države članice, se pravo, ki se uporablja, določi z nacionalnimi kolizijskimi pravili. Izkazalo se je, da se ta nacionalna pravila zelo razlikujejo.

Da bi se izognili tej pravni negotovosti in nepredvidljivosti ter „hitenju na sodišče“, je

Evropska komisija pripravila predlog, ki bi odpravil te pomanjkljivosti, med drugim z uvedbo možnosti, da strani z medsebojnim sporazumom izbereta sodišče in pravo, ki se uporablja.

Možnost izbire sodišča in prava, ki se uporablja, bi seveda pomenila večjo učinkovitost in več koristi za zakonce, ki se lahko sporazumejo o tem. Vendar pa bi to lahko prineslo tudi nekaj negativnih posledic, zlasti za „ranljive strani“. Seminar obravnava vprašanje, kako zagotoviti, da bi se obe strani popolnoma zavedali posledic izbire sodišča in prava, ki se uporablja.

Vrh tega je treba usmeriti pozornost na situacije, v katerih se zakonca ne sporazumeta. Seminar se osredotoča na merila za izbiranje prava, ki se uporablja, kadar ni dosežen sporazum.

„Bruselj II(a)” predvideva priznavanje katere koli sodne odločbe, izdane v državi članici. V tej uredbi pa je predvidenih tudi več razlogov za nepriznavanje. Eden od njih je klavzula o javnem redu, ki je povzeta tudi v novem predlogu. Seminar se dotika vloge te klavzule v postopkih razveze in prenehanja življenjske skupnosti.

**15.00 – 15.20**
**OTVORITVENA SEJA**

**– Evelyne GEBHARDT,** poročevalka o razvezi in prenehanju življenjske skupnosti (10 min.)

**– Carlo CASINI,** pripravljavec mnenja o razvezi in prenehanju življenjske skupnosti (10 min.)

**15.20 – 15.55**
**TRETJA SEJA**

**STANJE**

Ta seja se osredotoča na pomanjkljivosti trenutne situacije glede zakonskih sporov in morebitne rešitve, ki jih ponuja predlog.

Poleg tega bodo na seji izpostavljeni specifični pravni problemi, zlasti preučevanje situacij, v katerih med stranema, ki se želita razvezati, ni doseženega sporazuma. Osnovno načelo predloga je zagotoviti tesno povezavo med obema stranema, pristojnostjo in pravom, ki se uporablja. Cilj seje je razprava o tem, kako zagotoviti to povezavo in pri tem obdržati potrebno prilagodljivost in dostop do sodišča. Naj bodo merila alternativna ali hierarhična? Če naj bodo hierarhična, v kakšnem vrstnem redu jih našteti?

Predlog ob upoštevanju neenakosti med različnimi pravnimi sistemi in tradicijami vsebuje klavzulo o javnem redu. Na seji se vloga klavzule o javnem redu obravnava v okviru postopnega vzpostavljanja skupnega področja svobode, varnosti in pravice.

Predstavitev **Olivierja TELLA,** predstavnika Evropske komisije, o ***najpomembnejših elementih predloga*** (10 min.)

Predstavitev **Helene BOLIEIRO,** predsednice odbora Sveta za sodelovanje na področju civilnega prava (Rome III), o ***stanju v Svetu in predvidenem razvoju*** (10 min.)

Predstavitev **profesorja Bruna NASCIMBENEJA** z Univerze v Milanu o ***merilih za izbiranje prava, ki se uporablja, in pristojnega sodišča*** (10 min.)

Predstavitev **profesorice Stefanie BARIATTI** z Univerze v Milanu o ***primerjalni analizi predlogov o preživninskih obveznostih ter razvezi in prenehanju življenjske skupnosti*** (10 min.)

*Razprava (30 min.)*

**16.30 – 17.30**
**ČETRTA SEJA**

**PRAKTIČNA UPORABNOST**

Predlog stranema nudi omejeno možnost izbiranja pristojnosti in prava, ki se uporablja. Vendar pa je treba zagotoviti, da se ta možnost izbire ne zlorablja. Na seji se osredotoča na morebitne zaščitne ukrepe, ki bi jih lahko uvedli, da bi „šibkejše strani“ zaščitili pred zlorabo.

Predlog o zadevah glede razveze je tesno povezan s predlogom o preživninskih obveznostih, zato ob koncu te seje sledi kratka primerjalna analiza obeh predlogov.

Predstavitev ***profesorice Katharine*** **BOELE-WOELKI** s Centra za evropske raziskave na področju družinskega prava, Inštitut za zasebno pravo Molengraaff, o ***tem, kako zagotoviti, da bi se obe strani popolnoma zavedali posledic svoje izbire prava, ki se uporablja, in pristojnega sodišča*** (10 min.)

Predstavitev **doktorja Mattea BONINIJA BARALDIJA** z Univerze v Bologni o ***vlogi klavzule o javnem redu v zvezi s postopki glede razveze in prenehanja življenjske skupnosti*** (10 min.)

Predstavitev **profesorice Stefanie BARIATTI** z Univerze v Milanu o ***vplivu razveze na druga pravna področja*** (10 min.)

*Razprava (30 min.)*

**17.30 – 18.30**
**PETA SEJA**

**PRAVOSODNO USPOSABLJANJE**

Na tej seji se bodo obravnavala vprašanja o tem, kako izboljšati ozaveščenost ljudi (oseb, ki delujejo na področju pravosodja, sodnikov ipd.) o njihovih pravicah, da bi instrumenti postali učinkovitejši, in ali lahko Evropska mreža za pravosodno usposabljanje opravi to vlogo, ki je ključni element v omogočanju možnosti za usposabljanje oseb, ki delujejo na področju pravosodja v Evropski uniji?

Predstavitev **Benedette VERMIGLIO, koordinatorke izmenjave med izobraževalci in institucijami za usposabljanje v okviru Evropske mreže za pravosodno usposabljanje** (10 min.)

*Razprava (30 min.)*

**Sklepi poročevalcev** (20 min.)

## PRILOGA

**PRAKTIČNE SMERNICE ZA RAZPRAVO**

Poslanci bodo dobili besedo po vrstnem redu, po katerem so bile prejete njihove zahteve za govor. Govorniki, ki bi radi pripravili daljši govor, lahko vnaprej pošljejo dodatne dokumente (najbolje v angleščini ali francoščini) sekretariatu (na elektronski naslov: ip-libe@europarl.europa.eu). Razdeljeni bodo med seminarjem.

**POMEMBNO OBVESTILO ZA VSE, KI SE ŽELIJO UDELEŽITI PREDSTAVITVE**

Seminar je odprt za javnost, vendar morajo udeleženci, ki nimajo priponke Evropskega parlamenta, iz varnostnih razlogov predhodno zaprositi za prepustnico. Vsi, ki prepustnico želijo, naj se najkasneje do 6. septembra obrnejo na sekretariat seminarja (ip-libe@europarl.europa.eu). Posredovati nam morate vaše polno ime, naslov in datum rojstva. Brez teh podatkov varnostna služba ne bo mogla izdati prepustnice.

Zagotovljeno bo simultano tolmačenje v naslednjih jezikih: EN, FR, DE, IT, NL, ES, HU, EL, PT, RO, SV, PL

| Sekretariat seminarja | Telefon | Naslov | Elektronski naslov |
|---|---|---|---|
| **LIBE**<br>**Agita SERZANE**<br>*uradnica (razveza in prenehanje življenjske skupnosti)* | **+32 2 283 23 81** | European Parliament<br>Rue Wiertz 60 - RMD 1J044<br>B-1047 Brussels | **ip-libe@europarl.europa.eu** |
| **Anita BULTENA**<br>*uradnica (preživninske obveznosti)* | **+32 2 284 25 32** | European Parliament<br>Rue Wiertz 60 -RMD 01J024<br>B-1047 Brussels | |
| **JURI**<br>**Robert BRAY**<br>*uradnik (preživninske obveznosti)* | **+32 2 284 63 37** | European Parliament<br>Rue Wiertz 60 -RMD 02J034<br>B-1047 Brussels | **ip-juri@europarl.europa.eu** |
| **Andrea SCRIMALI**<br>*uradnik (razveza in prenehanje življenjske skupnosti)* | **+32 2 284 43 66** | European Parliament<br>Rue Wiertz 60 -RMD 02J014<br>B-1047 Brussels | |
| **Ryszard DE GROOT**<br>*pomočnik LIBE* | **+32 2 284 07 95** | European Parliament<br>Rue Wiertz 60 -RMD 1J036<br>1047 Brussels | **ip-libe@europarl.europa.eu** |
| **Anne DE CONINCK**<br>*pomočnica LIBE* | **+32 2 284 21 79** | European Parliament<br>Rue Wiertz 60 -RMD 1J026<br>1047 Brussels | |
| **Najat MOUSSAOUI**<br>*pomočnica JURI* | **+32 2 284 06 69** | European Parliament<br>Rue Wiertz 60 -RMD 2J022<br>1047 Brussels | **ip-juri@europarl.europa.eu** |

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Barbara ASSI**<br>*pomočnica JURI* | **+32 2 284 09 96** | European Parliament<br>Rue Wiertz 60 -RMD 2J038<br>1047 Brussels | |